

Dankdag in de woestijn van het leven?!

C.P.W. (Peter) van den Berg *

Woensdag 3 november 2021 is het Dankdag voor gewas en arbeid. Deze bijzondere dag in het kerkelijk jaar stamt uit de Middeleeuwen. Er waren toen in kerkelijk Nederland vaste bededagen. Dergelijke bid- en vastendagen werden toen vaker door de overheid uitgeschreven. In 1578, op de Synode van Dordrecht, werd bepaald dat er tijdens oorlog en andere rampen massaal gebeden en gedankt moest worden. Een vaste dag om te danken werd in 1653 vastgesteld. Er werd toen besloten om iedere eerste woensdag van november een dankdag te houden voor het gewas (voedsel). De laatste jaren is dit gebruik gewijzigd. Een oproep van de overheid tot een biddag klinkt niet (meer). Wel worden in protestants Nederland nog de bid- en dankdagen gehouden. Met de opkomst van de industrialisatie en dienstverlening is de betrokkenheid op de agrarische sector op de achtergrond geraakt. Wat daar ook van zij, dergelijke dagen zijn 'gewoon noodzakelijk'. Wanneer we letten op de nood in de wereld, ver weg (oorlogen, christenvervolging, honger, ziekten) en dichtbij (wellicht zorgen in eigen gezin, familie en/of omgeving) dan is (voor)bede zeker op zijn plaats. Meer dan ooit kan ook de nood/zorg in de wereld er in betrokken te worden.

Maar wat kan dankdag moeilijk zijn als er groot verdriet of een ernstige ziekte onze familie, ons gezin ja misschien in uw, jou of mijn leven is binnengedrongen! Als we het over lijden, zingeving en geloof hebben, dan gaan onze gedachten misschien naar Job of Habakuk. Geweldig en indrukwekkend is het slot Job 1: *"De HEERE heeft gegeven, en de HEERE heeft genomen; de Naam des Heere zij geloofd"* (Job 1 vers 21b). Anders, maar vol geloofsvertrouwen is Habakuk wanneer hij, ook als er de vruchtbomen of het land geen vruchten voortbrengen en er geen in de staat, toch in de HEERE van vreugde zal opspringen.

Nee, met Job van wie niet alleen al zijn vee werd gestolen of verging, zijn 10 kinderen overleden en vervolgens ook ziek werd, durven wij ons niet te vergelijken. En de situatie die Habakuk schetst, nee, die maken wij ook niet mee. Maar toch... je zult maar door een ernstige ziekte niet meer kunnen werken, de opvoedkundige en financiële zorg wordt op zijn minst lastig..... door arbeidsongeschiktheid geen collega's met als gevolg stuk vereenzaming.... je verantwoordelijkheden in kerk en maatschappij, ervaren als roeping van de Heere God die moet je aan de gemeente en aan Hem teruggeven..... Dan dankdag 'vieren'?! Het lijkt alsof de hemel van koper is, de zon gaat op en schijnt maar je ziet het niet of kunt er niet van genieten... Wat kan er dan veel op je afkomen!

Nee, ik denk niet dat we Job zijn slot behoeven te lezen als een lofzang of juichen: want wie kan dat zo midden in zijn ellende? We lezen hier van een neergebogen houding op de aarde en horen hier een gebed. Zien wij met Job dat we uit onszelf niets hebben en niets vast kunnen houden!? Wellicht mogen vers 21 slot ook zien als een geloofsbelijdenis: als alles om mij weg valt dan houden wij (houd ik?) toch God over! Wij zien daarin Job vechtend, struikelend zijn levensweg tot aanvaarding ingaan. Niet bewust bij de pakken neerzittend, maar kruipend naar de sterke hand en zegende hand van God. Wie denkt in dit verband niet de tekst "Werp uw zorg op den HEERE, en Hij zal u onderhouden; Hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de rechtvaardige wankele" (Psalm 55 vers 23) en vergelijkbaar : "Werpt al uw bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u" (1 Petrus 5 vers 7). Dat 'werpen' is van een hogere orde en we kunnen dit, met eerbied en verwondering zien als een opdracht en gebed van een hogere orde: 'gericht gooien' en vervolgens 'loslaten' zodat Hij vrede kan geven!

Dat kan ongetwijfeld een geweldige strijd van (over)leven oproepen, het kan ons wellicht fysiek doen bezwijken, door de donkere wolken van ongeloof en ziekte het zicht (bijna) doen ontnemen, maar blijven wij met Job zien op God als zijn (mijn?) Steenrots. Is het vergezocht als ik u meeneem naar de bouwplaats uit Mattheus 7 vers 23-27. Daar zijn twee bouwers bezig met hun (levens): de ene bouw en realiseert wellicht binnen de afgesproken termijnen en de ander graaft en graaft en als hij na geruime tijd op de rots vaste grond heeft dan wordt er pas gebouwd. Wellicht zijn er in uw leven ook situaties waardoor het water aan de lippen staat, misschien bent u geneigd God te verlaten, te schelden, te ... U, jij en ik hebben misschien grote vragen, leven in nood en hebben grote zorgen. U en ik kunnen het in ieder geval niet meer begrijpen. Job wijst ons de weg! Ja, en nee. Werd Jezus' gebed in de tuin van Getsemane gehoord, verhoord...? Nee! Jezus Christus wijst ons door Zijn lijden, Zijn bloed ons De Weg, Hij is de Waarheid en Hij schenkt het Leven. Dan is het Goede Vrijdag, Pasen, dankdag en een verlangen naar Zijn roep of Zijn Wederkomst tegelijk. *"Mijn God, U zal ik*

eeuwig loven, Omdat Gij het hebt gedaan; Ik verwacht U trouwe hulp van boven;” (Psalm 52 ver2 7 berijmd). Bid en roept u met mee: wij (ik) geloof, Heere! Maar kom mijn aardse en zielenneed te hulp?! (vrij vertaald Marcus 9 vers 24).

Vanuit de geschiedenis van Job kunnen we ook veel leren over onze houding binnen familie, vrienden en kerkelijke gemeente. De vrienden van Job zijn zowel ons tot voorbeeld hoe het wel kan maar ook hoe het niet hoort. Vaak denken we bij zijn vrienden aan de velerlei beschuldigingen die zei hem (Job) maakten en daarmee zijn lijden verzwaarden. Maar hebben wij net als die vrienden eerst ook weleens zo betrokken, bezwaard stilgezeten bij een zieke of iemand in grote nood? Hoe warm en intens betrokken moet dat gevoeld hebben en in onze situaties voelen als zo wordt meegedeeld en begrip wordt ervaren. Je zou geneigd zijn te zeggen uit respect en ontzag stil zijn en wachtend tot de ander gaat spreken. Dan geldt ons spreekwoord *“spreken is zilver en zwijgen goud!”* Laten we iemand die net als Job vecht, strijdt, zoekt niet (aan)vallen op een woord maar na inleven, warmte, hulp en betrokkenheid in eenvoudigheid goed spreken over God en bemoedigen uit Gods Woord! Dan ‘ineens’ is zwijgen niet meer op zijn plaats en spreken meer dan een druppel op een gloeiende plaat ja dan is gezamenlijk loven meer dan goud....

Peter (1974) is getrouwd en kreeg zijn 39ste de diagnose ‘ziekte van Parkinson’. Peter was gemeentjurist en jarenlang politiek actief (gemeenteraad en provinciale staten) en was mederedacteur van de bundels ‘Een nieuwe uitdaging met Parkinson’ (2019) en ‘Beter leven met een chronisch-progressieve ziekte’ (2020). Hij is sinds 2010 diaken binnen de Hersteld Hervormde Kerk, lid van de PatiëntAdviesRaad van de Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat binnen het Radboudumc en geeft regelmatig gastcolleges voor studenten en professionals over de impact van een chronische ziekte.